

Det kongelige nærings- og handelsdepartement
Postboks 8014 Dep

0030 OSLO

Deres ref
200604560

Vår ref
07/206

Dato:
17.01.2007

STORTINGSMELDING OM INNOVASJON – INVITASJON TIL Å KOMME MED SYNSPUNKTER

Det vises til NHD's brev av 21.12.06, mottatt 3.1.07, der det varsles om at Regjeringen vil legge frem en stortingsmelding om innovasjon og at Universitetet i Bergen i den forbindelse er invitert til å komme med innspill til saken.

Det er økende oppmerksomhet om den betydningen kunnskap og nyskaping har for verdiskaping, økonomisk vekst og velferd og ikke minst for den rollen universitetene som kunnskapsbedrifter har i denne utviklingen. Den overordnede målsettingen for en samlet innovasjonspolitikk vil ikke være å hjelpe frem den enkelte aktør, men å nå overordnede velferdspolitiske mål. Universitetet er seg bevisst sin rolle i innovasjonsprosessen.

Universitetet i Bergen ser med forventning frem til den bebudede stortingsmeldingen om innovasjon og setter pris på muligheten til å bidra med innspill. Vi er invitert til å komme med synspunkter på utfordringer og muligheter for å styrke Norges innovasjonsevne på en måte som bidrar til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi.

Virkemiddelapparatet som har konsekvenser for de ulike aktørenes innovasjonsevne, er omfattende. Vi vil i denne sammenheng konsentrere oss om de virkemidlene som er direkte rettet inn mot universitetet som kunnskapsprodusent. Behovet for risikokapital, såkornkapital og oppstartfond, og bedre skattepolitiske rammebetingelser for investeringer i forskning og utvikling, omtales ikke nærmere.

EU-kommisjonens Trend Chart on Innovation in Europe har vurdert følgende områder som de viktigste innovasjonsfremmende tiltak:

1. Forbedret samarbeid mellom forskning, universiteter og selskaper
2. Finansiering av innovasjon
3. Støtte til klynge-utvikling og innovasjonssamarbeid

4. Etablering av teknologibaserte selskaper
5. Styrking av bedriftenes egenutførte FoU
6. Grunn- og etterutdanning
7. Styrking av SMBers evne til å absorbere (ta til seg) teknologi og kompetanse
8. Utvikling av en strategisk visjon for forskning og utvikling

Det finnes i dag et stort mangfold av virkemidler til fremme av nyskaping og innovasjon. Det ville antagelig tjene formålet om det skjedde en bedre samordning mellom de enkelte virkemidlene og mellom de ulike myndighetsorganene ved utforming av virkemiddelpolitikken. Det kan også oppleves som et problem at de samlede økonomiske midlene blir spredd på for mange aktører, at detaljstyringen blir for omfattende, at administrative kostnader blir for høye og at tidshorizonten blir for knapp med påfølgende mangel på forutsigbarhet.

Den overordnede målsettingen for virkemidler innrettet mot universitetet vil være å bidra til å få mer ut av forskningsbasert kunnskap i innovasjons- og utviklingsarbeidet.

EU-kommisjonens Trend Chart on Innovation in Europe opererer med tre kategorier for innovasjonspolitiske virkemidler:

- Innovasjonskultur
- Rammebetingelser for innovasjon
- Forskning for innovasjon

I tråd med denne kategoriseringen vil vi fremheve /kommentere følgende tiltak som kan være med å styrke innovasjonsvirksomheten ved universitetet.

Tiltak til fremme av innovasjonskulturen

- Undervisning om innovasjon/entreprenørskap/IPR bør styrkes og integreres i flere studieprogrammer
- Økt næringslivssamarbeid bl.a. gjennom tilrettelegging av økt mobilitet/kunnskapsutveksling mellom bedrift – forsker/student
- Meritering/kreditering av innovasjonsarbeid på individ- og institusjonsnivå

Rammebetingelser for innovasjon

- Den viktigste finansieringskilden og motivasjon for innovasjonsarbeidet ved universitetet er FORNY-programmet. Deltakelsen krever 50 % egenfinansiering. Programmet har virket som en utløsende faktor for universitetets nyskapingsevne og bør videreføres og styrkes.

Gjennom lovendringene i UoH-loven og AOL har universitetet fått innovasjonsarbeidet som et nytt virksomhetsområde noe som bl.a. har resultert i etableringen av et eget TTO (BTO AS). Finansieringen av det nye virksomhetsområdet er i praksis forutsatt finansiert gjennom intern omfordeling. Forventningen om økt innovasjonsevne ved universitetet kan realistisk best innfris gjennom tildeling av nye øremerkede midler.

- **Kvalitetssikring av forskningsavtaler/IPR**
Forskning og innovasjonsvirksomhet resulterer ofte i verdier som best sikres ved immaterielle rettigheter, jfr. NHD's "Tiltaksplan for økt kompetanse i industrielle rettigheter" som foreslår en rekke tiltak for å øke kompetansen om IPR.
En viktig forutsetning for universitetets evne til å bidra til økt nyskaping/innovasjon vil bl.a. være å kvalitetssikre håndteringen av IPR (immaterielle rettigheter) i sine kontrakter og forhandlinger. Rettighetssikring av universitetets immaterielle verdier, f.eks. gjennom patentering, er spesielt ressurskrevende og kan vanskelig ivaretas på en fullgod måte uten tildeling av separate midler.

Tiltak for å fremme forskningens innovasjonspotensiale

Kvalitetsforankret forskning, forskningsbasert utdanning og langsiktig kompetanseoppbygging er universitetets grunnpilarer og vårt fremste konkurransefortrinn. Kommersialisering av forskningsresultater og annen innovasjonsvirksomhet må sees på som et avledet gode. Innovasjonsbegrepet i forskningssammenheng identifiseres gjerne med kommersialisering av forskningsresultater. Det er imidlertid viktig å ha for øye at utdanning og generell kunnskapsformidling er grunnleggende elementer i universitetets innovasjonsarbeide.

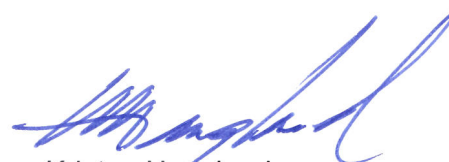
- Utvikle og stimulere til deltakelse i Forskningsrådsprogrammer som tar sikte på å bedre kunnskapsflyten mellom forskningsinstitusjoner og næringsliv (jfr. SFF, SFI, FORNY m.fl.)
- Stimulere til deltakelse i EU's forskningsprogrammer (som alle er opprettet med tanke på å virke innovasjonsfremmende)
- Sikre realistisk ressursgrunnlag for ivaretagelsen av universitetets immaterielle verdier
- Incentiver for å stimulere forskere og fagmiljøer til innovasjon (f.eks. forskningstermin/ permisjon)

Universitetet i Bergen har i denne fasen av høringsprosessen konsentrert seg om direkte virkemidler for universitetet. P.g.a. den korte høringsfristen har departementets høringsanmodning ikke vært videresendt fakultetene til intern høring. Universitetet vil senere i høringsprosessen gjerne komme tilbake til en mer utfyllende synspunkter, inkludert de ulike finansieringsinstrumentene det er behov for.

Med vennlig hilsen

Kåre Rommetveit
universitetsdirektør

Kristen Haugland
avdelingsdirektør